

Protokoll

Leidandmed	EAA.1131.1.6
Kaader	19,20
Daatum	13.05.1882
Protokoll number	29
Protokoll teema	5. Kahjutasu; 6. Töö- ja teenistussuhted
Märkused	Kaupmehe seletus voorirahade arvutuse osas on maha tõmmatud aga et seda hiljem arvutustest kasutatakse, kirjutasin üles.

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
Jaak	Rebbak		Peakohtumees
Hans	Pehrna		Kohtumees
Jaak	Gärtner		Kohtumees
Mihkel	Muri		Kohtumees

Rannu walla mehed Abram Olt ja Jaan Unt kaewassiwad Kärneri talu kaupmehe Karel Kiwiware pääle järgmisi: "Minewal aastal saatsime meie omad poisid Jaan Kawer, Jüri Tuul kaupmehe Karel Kiwiware linadega Pernu linna woori pääle ja teime järgmise kauba: 4 hobust saadame ja iga hobuse koorma pääle saab 3 kaalu (Lst) linu, see on kokku 12 kaalu. 1. kaalu wiimise eest Pärnusse maksab kaupmees 150 kop. nõnda saame kokku 18 rubla, Pärnust toome 8 pütti soola tagasi a. 1 rubla toomine = 8 rbl. wooriraha kokku 18 rbl + 8 rbl = 26 rbl. Pääle selle müüsimise kaupmehele linu ja sest rahast jäi 25 Rbl. saamata. Aga pääle selle ostime 2 pütti soola a. 6 Rbl = 12 Rbl. Nüüd jääb meil weel kaupmehe käest saada; 26 + 25 - 12 = 39 rbl. Kaupmees Karel Kiwiware ei maksa seda woori ja linade raha mitte ära, aga meie nõuame seda kätte,

Kaupmees Karel Kiwiware tuli ette, ütles: "Mina tegin Aram Olt ja Jaan Untiga kauba: nemad saadavad 4 hobust Pärnusse linu wiima, igale koormale 3 kaalu pääle= 12 kaalu a. 150 kop . R.w = 18 Rbl. 3 pütti soola pidawad tagasi tooma Pärnust a. 1 Rbl. on 3 rbl. wooriraha kokku 21. Mina kaalusin Abram Olt ja Jaan Unt hobustele iga koorma pääle 3 kaalu linu pääle, see on üle nelja koorma 12 K. sääl juures oliwad ka Suure Kongutast Johan Olt ja Rannust Jaan Jürgenson, kes linu kaalus. Kui Pärnusse saime, siis oli iga koorma pääle 3 puuda linu puudu, see oli üle 4 koorma:

12 puuda a. 510 kop =	61 rbl. 20. kop
Woori raha	21 rbl.

Nemad ostsiwad minu käest 2 pütti sooa a. 6 rbl.	12 rbl
	41 rbl. 80 kop.
Minul weel nende käest saada =	38 rbl. 40 kop.

Nõnda olen mina kahju saanud ja nõuan seda raha 31 rbl 40 kop. Abram Olt ja Jaan Unt käest kätte.

Abram Olt ja Jaan Unt poisid kutsuti ette, ütlesiwad: Kui meie Pärnusse saime, siis oli iga koorma pääl 3 puuda linu puudus, see on 4 koorma päält 12 puuda. Meie ei ole neid linu mitte lasknud warastada, seda wõiwad tunnistada: Rannust Hans Kops, Jakob Madis ja Johan Buschmann. Kaupmees on ise vähem pääle kaalunud.

Tunnistaja Hans Kops, lutheri usku, ütles: "Jaan Kawer ja Jüri Tuul jäiwad linu pääle laduma ja tulliwad tee pääl järele ja ei kuulnud, ega näinud mitte, et neil linu koormas puudus, enne kui Pärnus näidati kaalumise juures, et neil 3 puuda koormas päält puudusiwad."

Tunnistaja Johann Buschman, lutheri usku, ütles: "Jaan Kawer ja Jakob Tuul jäiwad kaupmehe juure linu pääle wõtma, tee pääl tuliwad meile järgi, ei näinud, ega kuulnud enne mitte, et neil linu warassedu, kui Pärnus linade kaalumise juures üteldi, et meil 3 puuda koormas puudus olla.

Tunnistaja Jakob Madis Rannust ei olnud kohtu ees.

Tunnistaja Johan Olt Suure Kongotast, ütles: "Mina olin küll lina kaalumise juures, mina ei teadnud neist kaalu pommidest aru anda, ega kaalu järele waadata, mina mõtlesin, et kaupmees iga koormale 3 kaalu pääle annab.

Tunnistaja Jaan Jürgenson, Lutheri usku, ütles: "Mina olen ise iga koormale 3 kaalu linu pääle kaalunud, Johan Olt, Abram Olt ja Jaan Unt oliwad juures:

Abram Olt, weel ette kutsutud, ütles: Meie andsime omad linad ära ja ei waatanud mitte, kas kaal täis oli, sest need kaalu pommid oliwad päälegi niisugused, et neist aru ei saanud, meie mõtlesime, et kaupmees õigeste pääle kaalub, tema on sääl eksinud, sest kuidas wõis muidu iga koorma pääl just 3 puuda puududa.

Jaan Unt ütles: Meie andsime omad linad ära ja ei waatanud mitte, kas kaal täis oli, päälegi oliwad need kaalupommid niisugused, et neist aru ei saanud, meie poisid ei ole neid linu mitte warastanud, waid kaupmees on kaalumise juures eksinud.

Mõistus: Tunnistuse põhjusel peawad Abram Olt ja Jaan Unt Karel Kiwiwarele 8 päewa jooksul kahju tasuma:

	61 rbl 20 kop	linade raha
	12 rbl	2 pütti soola
Summa:	73 rbl 30 kop	
Wooris. saada:	41 rbl 80 kop	

31 rbl 40 kop on weel Abram Olt ja Jaan Until maksa. Loeti ette: Abram Olt ja Jaan Unt ei ole rahul, Protokoll anti sel 19. Mail kätte.

Kogukonna kohtu otsus kihelkonnas kinnitatud.